

Posudek oponenta diplomové práce

Jan Židlický: Reflexe Pol Potova režimu v komunistickém Československu, Praha 2014, 81 s. rkp. + přílohy

Jan Židlický si pro svou diplomovou práci zvolil potenciálně velmi zajímavé téma. Jak správně uvádí, byly vztahy s Kambodžou zvláště čilé v období, kdy této zemi dominoval princ (král) Norodom Sihanuk. Není jistě bez zajímavosti, že Sihanuk poslal svého syna, současného krále Norodoma Sihamoni, na studia do Československa, kde tento strávil celkem 13 let.

V Úvodu práce Židlický formuluje její cíle. Je mu především o to, „objasnit čtenáři jednu z nejtragičtějších kapitol“ z dějin Kambodže a současně chce zkoumat reflexi Pol Potova režimu u nás. Autor se fakticky věnoval jednak oficiálnímu pohledu čs. úřadů na vývoj v Kambodži a dále jeho obrazu v dobovém tisku. Zpracoval řadu připomínek vznesených v souvislosti s minulou, neúspěšnou obhajobou. Především rozšířil své badatelské úsilí a to v archivu MZV, kde se oproti minulé verzi práce zabýval i hlášeními ZÚ ve Vietnamu a Laosu, která byla informačně nejvýznamnějším zdrojem Černínského paláce o situaci v Kambodži. Dále se zcela nově soustředil na studium dokumentů předsednictva ÚV KSČ, které jsou uloženy v národním archivu. Kvalitě práce tyto změny rozhodně prospěly.

Přesto má práce stále řadu nedostatků. Autor sice nově zařadil kapitolu o čs.-kambodžských vztazích, je však příliš stručná a neobsahuje například ani zmínku o kontaktech komunistických hnutí či obchodních a jiných stycích. Stojí jen na literatuře (Nožina), ačkoli by bylo na místě například blíže objasnit okolnosti zrušení čs. diplomatické mise v Kambodži. Není také jasné, proč nedošlo k obnovení její činnosti, když prý Československo přijalo pád Lon Nolova režimu s nadšením. Vztahy však podle autora byly ještě horší, než před příchodem Pol Pota a jeho skupiny k moci. Autor bohužel jen konstatuje, příčinami této skutečnosti se nezabývá. Přitom jiné státy sovětského bloku (např. Vietnam či Kuba) styky s Kambodžou v tomto období udržovaly. Bylo tomu tak kvůli neochotě kambodžské strany?

Také následující kapitoly založené již na primárních zdrojích nejsou metodologicky dobře zvládnuty. Autor v podstatě jen opakuje (rekapituluje) obsah jednotlivých pramenů, chybí však hodnocení a zasazení do širších souvislostí (viz např. informace o aktivitách kubánského velvyslance v Kambodži, s. 32). Podobně tomu je i ve stěžejní kapitole Židlického díla „Kvalitativní analýza reflexe v Rudém právu“. Autor zde, jistě se značným úsilím, zaznamenal snad veškeré informace, které se k československému čtenáři dostaly prostřednictvím tohoto deníku. Limity jsou patrné například u incidentu s lodí *Mayaguez*, o němž autor nepřináší žádné informace nad rámec čs. tisku, ačkoli šlo o závažný konflikt mezinárodního rozměru, při němž byly nasazeny americké ozbrojené síly. Korekce alespoň prostřednictvím odborné literatury či pamětí (např. Kissinger) by byla jistě na místě.

Přes výše uvedené nedostatky soudím, že aktuální verze Židlického práce již odpovídá požadavkům na minimální standard DP a proto ji **doporučuji** k obhajobě.

Navrhované hodnocení: **dobře**

Praha, 20. srpna 2014

doc. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.